

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора з навчально-методичної роботи
ЗПО «Дніпровський професійний технологічний
коледж»

Сергій ГОРДІЄНКО

« 28 » серпня 2026 р.

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО ЗАЛІКУ

з дисципліни ВК 5 Українське ділове мовлення
для здобувачів освіти рівня «фаховий молодший бакалавр»

Спеціальність G9 Прикладна механіка

К.В. Кухарчук

Дніпро, 2026

Заліковий білет складається з трьох блоків: перший спрямований на перевірку теоретичних знань, другий орієнтований на виконання практичного завдання, третій містить творче завдання, виконання якого вимагає застосування практичних умінь та професійних компетентностей.

БЛОК 1. Теоретичні питання

1. Українська мова – мова нації, мова держави.
2. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.
3. Сучасна українська літературна мова.
4. Мовний етикет. Комунікативні ознаки культури мовлення.
5. Словники у професійному мовленні.
6. Основні стилі української мови.
7. Офіційно-діловий стиль.
8. Документ. Класифікація документів.
9. Документи щодо особового складу.
10. Довідково-інформаційні документи.
11. Службове листування. Службові записки.
12. Трудовий договір, контракт, угода.
13. Види і форми спілкування. Функції спілкування.
14. Невербальне спілкування.
15. Мова, мовлення і спілкування.
16. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання.
17. Презентація як різновид публічного мовлення.
18. Етикет телефонної розмови.
19. Співбесіда з роботодавцем.
20. Етичні питання використання мобільних телефонів.
21. Особливості усного та писемного спілкування.
22. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.

23. Термін та його ознаки.
24. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.
25. Проблеми сучасного термінознавства.
26. Особливості наукового тексту.
27. Конспект і його види.
28. Анотування і реферування наукових текстів.
29. Вимоги до виконання та оформлення курсової, дипломної робіт.
30. Особливості редагування наукового тексту.

БЛОК 2. Практичні вправи

1. Поставити наголос у поданих словах: *одинадцять, вимова, кілометр, пізнання, новий, фірмовий, також, цінник, жалюзі, фаховий, феномен, листопад, каталог, прошу, випадок, завжди, середина, черговий, всього, корисний, співбесідник, ім'я.*
2. Провідміняти своє прізвище, ім'я та ім'я по батькові, а також запропоновані прізвища та імена: *Костенко Остап, Лизанець Петро, Чендей Іван, Сюсько Раїса, Галас Борис, Палапа Василь, Леньо Михайло, Половка Мирослава, Тороні Єва, Белей Любомир, Веселовська Ірина, Дорош Василь.*
3. Зредагувати речення. *Я вибачаюсь, що прийшов так пізно. Чому ви не приймали участь у громадських міроприємствах факультету? Пропозиція, яку ви пропонуєте, нами розглянута. Наведу кілька аспектів, які розглядалися на семінарі. Психолог ламає у студентів поняття про їх місто в житті. Художник намалював свій автопортрет.*
4. Дібрати синоніми до поданих слів: *аргумент, пріоритет, стимул, експеримент, компенсація, авторитет, ідентичний, аванс, безапеляційно.*
5. Замінити кожне зі словосполучень одним синонімічним словом: *металевий грошовий знак, ряд полиць для книжок, зигзагоподібна електрична іскра, дуже подібні краплі води, хірургічне втручання, кидати зерно в землю, водний потік, виоране поле, цінна рідкісна річ, розмальоване яйце.*
6. Зредагувати словосполучення: *вимірюючий прилад, пояснююча записка, супроводжуючі документи, сіяючі очі, плаваючий бак, провокуючий приклад, бажуючі їхати, біжучий рік, ведучі університети, вражаючий ефект, енергозберігаючі технології, знаючий керівник, лідируюча партія, правляча еліта, процвітаюча країна, головує сесії, обслуговуючий персонал.*
7. Від поданих іменників утворіть прикметники: *чех, солдат, латиш, козак, Волга, Париж, Прага, Запоріжжя, Кавказ, гуртожиток, перекладач, юнак, товариш, студент, баласт, університет, проїзд.*

8. Запишіть у формі давального відмінка одини: *Мич Ігор Петрович, Токар Мар'ян Іванович, Леньо Михайло Васильович, Завірюха Степан Вікторович, Петрінко Віктор Степанович, Гвоздяк Ольга Михайлівна, Басараб Володимир Ілліч, Сорока Світлана Григорівна, Белей Любомир Омелянович, Федака Сергій Миколайович.*

9. Записати іменники в родовому відмінку однини: *всесвіт, біль, жаль, атом, студент, аналіз, сантиметр, курс, департамент, марксизм, Париж, Берлін, Кавказ, Дон, Іртиш, Донбас, Ігор, Назар, документ, сніг, вітер, вогонь, факультет, університет.*

10. Перекласти українською мовою. *Заклучить соглашение, занимает должность, имеет в виду, имеет случай, имеет спрос, искренне благодарю, искренне говоря, прилагают усилия, принимают меры, оказывают сопротивление, будьте добры, быть во главе, из-за недостатка времени, вовлечь в работу, делать одолжение, задавать вопрос, быть правым, всего доброго.*

11. Розкриваючи дужки, записати правильний прийменник. (У, В) *Умані фестиваль; немов (у, в) храм; одягнена (у, в) хвою; десть (у, в) хлібах; як (у, в) степу; вчиться (у, в) аспірантурі; натомлені (у, в) дорозі птахи; нарада (у, в) Львівському університеті; спільне (у, в) творчості; (у, в) садку було тихо; викладає (у, в) університеті.*

12. Перекласти українською мовою. *Бывший директор, быть на хорошем счету, рассмотреть следующие вопросы, самый лучший результат, считать необходимым, большой объем работы, относится к языку, принять следующие решения, соискатель ученой степени, численное превосходство, числится в списках, состоять в должности, считать целесообразным.*

13. Утворити іменники чоловічого і жіночого роду, які називають мешканців таких міст: *Ужгород, Львів, Варшава, Київ, Луцьк, Полтава, Тернопіль, Маріуполь, Одеса, Харків, Москва, Чоп, Хуст.*

14. Поставити правильний наголос у словах: *відстояти, дрова, загадка, закінчити, звисока, злегка, ім'я, колесо, легкий, ненависть, низький, новий, одинадцять, олень, перепис, перекус, подруга, помовчати, п'яниця, русло, середина, спина, стерпіти.*

15. Добрати синоніми до слів, пояснити їх значення: *автентичний, автохтонний, асоціація, безрезультатний, гордість, електорат, засновник, здобуток, опонент, реєстр, талант, хаотичний, церемонія, шана.*

16. Перекласти словосполучення українською мовою: *Уважительное отношение, из-за недостатка времени, по приказу, по учебникам, безналичный расчет, произносит речь, по болезни, в пользу, в должности секретаря, вовлечь в работу, подходящий налог, по всем правилам.*

17. Розкрити значення фразеологізмів. *Пройняти когось поглядом. Очі рогом лізуть. Мозолити очі. Очі горять. Очі розбігаються. Очі грають. Кидати очима (стріляти очима). Як гляне, аж трава в'яне. Очі сиплять іскрами. Замілювати очі. Впадати в око. Про людське око.*

18. Виправити суржикові словосполучення. *Давати добро, дякуючи підтримці, військові дії, пристрасті накаляються, виписка із протоколу, забезпечувати безпеку, від нічого робити, із сказаного слідує, існуючі думки, існуючі кордони, існуючий порядок, існуючі проблеми, існуючі ціни, возмістити убитки, вжити всіх зусиль, думки співпадають, говорити на українській мові, дійсне лице, слідуєча остановка, згідно розкладу, діюче законодавство, із сказаного слідує.*

19. Розкрити зміст вислову: *«Мовчання золото, а промовчати в потрібний момент – мудрість».*

20. Виправити ненормативні словосполучення. *Висказати думку, відказати у послугі, доказати свою правоту, добитися результатів, заставити це зробити, це нанесло удару, ініціативи направлені, носять рекомендаційний характер, підняти питання, проходило засідання, його лишили прав, включити режим голосування, складають більше 20 %.*

21. Розставити потрібні розділові знаки. *За влучним словом Івана Драча ми ще повинні подолати Чорнобиль в собі хоч власне ще не подолана смертельна дія чорнобильського реактора. Не помилюся коли згадаю першим Олеся Гончара який заговорив про екологію природи і людини. З кількома друзями яких я назвав раніше ми побували на могилі Миколи Хвильового певна річ не афішуючи цього бо знали які могли бути наслідки від такої інформації. Вся природа наша як таємнича книга пісні та музики (З тв. О. Ющенка).*

22. Поставити подані слова, словосполуки у давальному відмінку однини. *Софія Марківна, процес, товариш, добродій Олег, панна Ольга, рух, муха, ректор, академік Віктор Кирилович Гнатович, боєць, гопак, студент Лелека, вітер, школяр Карпенко, колега Геннадій, синтез, лікар Мирослав Анатолійович.*

23. Зредагувати словосполучення. *Вдруг з'ясувалося, біжучий рядок, двохповерховий будинок, малі ножниці, при здійсненні злочину, обжалувати рішення, відволікати увагу, вклад в науку, в порядку виключення, в цілому, явна помилка, в якості секретаря, вважати необхідним.*

24. Продовжити речення, увівши до їхнього складу підрядні означальні частини. *Відомі випадки, коли... Фірма реалізує продукти, які... Запрошуємо на роботу фахівців, що... Гості з Естонії побували майже в усіх корпусах, де... В університеті працюють учені, що...*

25. Від поданих іменників утворити прикметники, записати їх. *Форпост, пристрасть, захист, контраст, якість, гігант, цілість, злість, інтелігент, ненависть, перехрестя, альпініст, випуск, об'їзд, баласт.*

26. Перекласти словосполучення українською мовою. *Добросовестное выполнение, меры по предупреждению, прежде всего, по возвращении, заключительное слово, подводит итоги, бегущая строка, сильное головокружение, всеобщее недоумование, по собственному усмотрению, оказывать сопротивление.*

27. Розкриваючи дужки, записати правильний сполучник. *Роман (і, й) Христя, історичний (і, й) культурний центр, історія (і, й) алгебра, Олена (і, й) Оксана, зима (і, й) осінь, сміх (і,*

й) сльози, зима (і, й) літо, батьки (і, й) діти, смерека (і, й) ялина, дівчата (і, й) юнаки, древня Греція (і, й) Єгипет. (І, й) верби хилються до греблі. Біль. (І, й) радість. (І, й) натхнення. Дай мені руку – (і, й) в поле біжім. Наступного ранку – знов приморозок, (і, й) навіть не приморозок, а легенька його хода.

28. З поданих пар слів вибрати правильні варіанти. З п'ятьма словами (на вибір) скласти речення, характерні для офіційно-ділового стилю. Учбовий – навчальний, збігатися – співпадати, зіставляти – співпадати, міроприємство – захід, слідуючий – наступний, молочисленний – нечисленний, виключно – винятково, виручка – виторг, завірити – запевнити, казна – скарбниця, лишній – зайвий, любий – будь-який, оптовий – гуртовий, переписка – листування, пред'явити – показати, толковий – тямущий.

29. Зі слів, поданих у дужках, вибрати те, яке, на вашу думку, є найдоцільнішим у конкретному реченні. Голова (відчинив, відкрив, розкрив, розгорнув) чергове засідання профспілкових зборів. Сьогодні по телевізору виступатиме (нинішній, чинний, діючий, теперішній, існуючий) президент. Безперечно, що ці два факти не можна (зв'язувати, пов'язувати, з'єднувати, поєднувати). У цих документах (зустрічаються, трапляються, попадаються) грубі граматичні помилки. (Уздовж, на протязі, уподовж, протягом, упродовж) усієї подорожі на жодного разу не потурбували. На адресу фірми (прийшло, поступило, надійшло, прибуло) термінове повідомлення. В університеті я (одержав, здобув, отримав, набув, дістав) вищу освіту. Зазначену суму слід негайно (перерахувати, перевести, переказати, передати) на наш розрахунковий рахунок.

30. Поставити, де потрібно, м'який знак. Поділ...ський, домен...щик, черешен...ці, кул...ці, гіл...ці, Парас...ці, Гал...ці, Натал...ці, т...маний, нен...ці, дон...ці, різ...бяр, вел...можя, брех...ня, брен...кати, камін...чик, бат...ківський, склян...ці, бал...зам, баб...ці, донец...кий, різ...ко, сон...ця, кін...чик, міл...йон, ремін...чик, кіл...це, учител...ство, ручен...ка, джерел...це, Ковал...чук, вуз...ко, лял...ці, сім...десять.

БЛОК 3. Творче завдання (Професійні кейси для спеціальності 133 «Галузеве машинобудування»)

1. Напишіть автобіографію.
2. Складіть резюме з метою отримання вакантної посади.
3. Напишіть заяву про надання академічної відпустки.
4. Напишіть довідку з місця навчання.
5. Складіть заяву від Вашого імені, що містить прохання про прийняття на роботу.
6. Складіть заяву, що містить прохання про звільнення з роботи.
7. Складіть від Вашого імені пояснювальну записку про пропуск заняття.
8. Напишіть доповідну записку звітного характеру від Вашого імені на ім'я завідувача відділення.

9. Напишіть розписку про отримання матеріальних цінностей.

10. Складіть пояснювальну записку від власного імені про факт запізнення на заняття.